

Meme Kanseri

MASTEKTOMİ GEÇİRMİŞ KADINLARDA YARA İZLERİNİN ÖTESİNDE DAMGALANMA: FENOMENOLOJİK NİTEL BİR ÇALIŞMA

Gülden Küçükakça Çelik¹, Sinem Sönmez², Dilek Çağlayan³

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Semra Ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Nevşehir

²Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Nevşehir

³Nevşehir Devlet Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Bilim Dalı, Nevşehir

Giriş-Amaç

Amaç: Bu çalışma, meme kanseri nedeniyle mastektomi uygulanan kadınların deneyimlediği damgalayıcı yaşam olayları ile damgalanmaya bakış açıları ve baş etme mekanizmalarını derinlemesine incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metod: Heidegger'in hermeneutik fenomenolojik yaklaşımına dayanan bu nitel çalışmada, hastaların deneyimlerinden nasıl etkilendiklerini ortaya çıkarmak için Van Manen tematik analizi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın verileri, hastalarla doğrudan görüşme yapılarak ve yarı yapılandırılmış bir görüşme rehberi kullanılarak toplanmıştır. Görüşmeler, katılımcıların izniyle ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Çalışmanın örneklemini, mastektomi cerrahisi uygulanmış 16 hasta oluşturmuştur.

Bulgular: Görüşme sonuçları, mastektomi cerrahisi uygulanmış katılımcıların damgalanmaya yönelik yaşam deneyimleri a) Damgalanmada metaforik yaklaşımlar b) İçsel damgalanma c) Sosyal damgalanma d) Damgalanmada Öz savunma: Korumak, Baş et ve Güçlen deneyimi şeklinde dört ana tema olarak belirlenmiştir.

Sonuç: Mastektomi cerrahi geçiren kadınların içsel ve sosyal yönden damgalanma yaşadığını ve damgalanmadan korunmak, baş etmek ve güçlenmek için çeşitli öz savunma mekanizmaları geliştirdiğini gösterdi. Bu doğrultuda, hastaların damgalanma durumunu anlamak ve mastektomi cerrahisi uygulanan kadınlara yönelik fiziksel bakımın yanı sıra psikolojik ve sosyal açıdan yardımcı müdahaleler geliştirmeye çalışmak, holistik bakım yönetimi için önemli bir adım olacaktır.

Anahtar Kelimeler : mastektomi, damgalanma, deneyim, fenomenoloji